

zoodat de heer v. R. me niet verwijten kan, dat ik 't door hem genoemde geval niet heb vermeld, daar dit slechts nu en dan voor enkele individuen geldt, wanneer er één van een paartje sterft; anders blijven ook immers mannetje en wijfje voor hun leven bij elkaar.

Tenslotte moet ik toch nog iets uit de laatste regels der mededeelingen van den heer v. R. aanmerken, n.l. daar waar 't volgende in voorkomt: „kwam de behoefte van een groep van vogels, die zich noch als *zuivere standvogels*, noch....., een naam te geven.” Ik vermoed, dat de Heer v. R. onder *zuivere standvogels* vogelsoorten wil verstaan, die *nooit* hun gebied verlaten, maar zooals reeds eerder gezegd, dergelijke vogelsoorten bestaan niet, hoogstens enkele individuen bij de huizen, wat ik boven nogmaals heb aangetoond. Want onder standvogels behoort men *niet* te verstaan vogelsoorten, die *steeds* blijven, maar die *langer* blijven dan trekvogels, d. w. z. tot ze bewust, noodgedwongen moeten gaan zwerven.

Een vogelsoort, die steeds blijft, bestaat dus niet; één echter, die voortdurend, ook in den broedtijd, rusteloos rondtrekt, zoo een eigenaardige vogelsoort heb ik wel ontdekt. Door deze buitengewone eigenschap onderscheidt hij zich dus niet alleen van z'n verwanten, maar van alle mogelijke andere vogels. Het is de vogel, die nog steeds den slechten, verwarrenden naam van matkop-zwartkopmees draagt en dien ik om z'n eigenaardige kenmerkende manieren zwerfmees heb gedoopt. Het is nu echter de gelegenheid niet, wat meer van hem te vertellen, maar een andere maal hoop ik op dezen vogel nog wel eens nader terug te komen.

Station De Bilt.

D. TOLLENAAR.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Rectificatie. — De onderschriften van de twee foto's van de Herminum-pan op blz. 193 van de vorige aflevering zijn omgewisseld, die met het plasje stelt natuurlijk de pan voor vóór de verstuiving.

Centaurea. — Ofschoon de Heer Henrard verklaart de discussie over C. te eindigen, zou ik toch nog wel een paar opmerkingen willen maken.

1°. Ik beweer, den Heer H. *toch wel goed te hebben begrepen*. Immers heel duidelijk geeft hij in *het algemeen* den raad allerlei waargenomen planten in onvolkomen ontwikkeling en dus onbepaald naar gunstiger gelegen terreinen over te brengen en daar te kweken. Tegen deze manier van doen kwam ik op en ben te dezen opzichte nog volstrekt niet door den Heer H. overtuigd. Dat hij met zijn C. een anderen weg ingeslagen is, heb ik ook wel begrepen, maar over dit bijzondere geval heb ik ook niets beweerd.

2°. Ten spijt van allerlei beroemde botanisten blijf ik het huren van adventiefterreinen afkeuren. Daardoor toch geven de flora's een veel te geflatteerd beeld van de in den omtrek eener stad voorkomende adventief-flora en krijgen we in de determineerboeken tal van namen, die er misschien anders nooit in gekomen zouden zijn. Immers het huren van een terrein geeft aan de er op groeiende planten een dusdanigen steun in den strijd om het bestaan, dat ze alreeds door dit enkele feit heel wat boven hun concurrenten voor hebben. Daarenboven vind ik dit huren een hoogst ongewenscht precedent. Waar moet het heen, als elk natuurliefhebber op deze manier het terrein voor zijn lievelingsstudie voor zich alleen reserveert? Zijn er al geen hekken en bordjes genoeg in ons land?

3°. Ik ben van meening, dat wij allen ons best moeten doen, vreemde planten alleen in de flora's te doen opnemen als dit beslist noodzakelijk is, omdat een plant regelmatig in ons land gevonden wordt of zich uitbreidt. Want, als het doorgaat, zooals nu, worden in de toekomst alle determineerboeken voor gewone menschen totaal ongenietbaar. Immers stellig wachten nog een groot aantal pothoofd-, compost- en weggelopen sierplanten op een plaatsje, en als we dan nog terreinen gaan huren en jonge exemplaren gaan opkweken om dit getal kunstmatig te vergrooten, zijn we m.i. werkelijk op den verkeerden weg.

4°. Ten slotte verklaar ik allen mogelijken eerbied te hebben voor de studie der adventief-flora, en deze geenszins een „Spielerei” te achten. Maar dat ze iets meer dan een andere aanleg vertoont er in te ontaarden, dat geloof ik toch ook wel, en daarom is eenige critiek op haar methoden m.i. af en toe wel gewenscht.

L. DORSMAN CZN.